

Dosarul nr. 1ra-1847/2023
1-22114598-01-1ra-16112023

Curtea Supremă de Justiție
ÎNCHEIERE

21 februarie 2024

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată în componența:
Președinte
Judecători

mun. Chișinău

Țurcan Anatolie
Mânăscurtă Igor
Daguța Sergiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către avocata Cojocar Rodica în numele inculpatului Tcacenco Vitali împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2023, în cauza penală privindu-l pe

Tcacenco Vitali xxxxx, născut la xxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond: 04.08.2022 – 20.04.2023;

Instanța de apel: 08.06.2023 – 26.09.2023;

Instanța de recurs: 16.11.2023 – 21.02.2024.

Asupra recursului declarat, în baza actelor din dosar, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central, din 20 aprilie 2023, *cauza fiind examinată potrivit rigorilor art. 364¹ Cod de procedură penală, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală*, Tcacenco Vitali a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, la 1 an închisoare;

- în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare;

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Tcacenco Vitali i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare, pe un termen de 1 an 1 lună, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

A fost dispusă încasarea de la inculpatul Tcacenco Vitali, în beneficiul statului, a sumei de 1408 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Tcacenco Vitali, locuind în concubinaj cu Semencenco xxxxx, la 28 iunie 2022, în jurul orei 23.00, aflându-se pe str. xxxxx, în apropierea stației transportului public ” xxxxx”, fiind în stare de ebrietate alcoolică, a iscat un conflict verbal cu concubina sa, Semencenco

Valeria, pe care l-a transformat în ceartă, folosind limbaj licențios și obscen, apoi manifestând un comportament agresiv, i-a aplicat o lovitură cu încălțăminte (sandală) în regiunea frunții. Ulterior, continuând acțiunile sale violente în privința concubinei Semencenco xxxxx, aflându-se în apartamentul nr. xxxxx, în noaptea de 28 spre 29 iunie 2022, până la ora 11.00 la data de 29 iunie 2022, fiind în stare de ebrietate alcoolică, i-a aplicat multiple lovituri cu pumnii peste diferite părți ale corpului, provocându-i conform raportului de expertiză judiciară nr. 202210D0510 din 23 iulie 2022, vătămări corporale ușoare.

Acțiunile inculpatului Tcacenco Vitali au fost încadrate juridic de către prima instanță în baza art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, cu semnele calificative, *violența în familie, adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare, soldate cu vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății.*

Tot el, la 26 iulie 2022, în jurul orelor 02.15 min., aflându-se în nemijlocită apropiere de magazinul ” xxxxx” de pe xxxxx, a provocat un conflict cu cet. Ciumac xxxxx, în cadrul căruia, acționând în mod intenționat, dându-și seama de caracterul și gradul prejudiciabil al acțiunilor sale, fiind conștient de consecințele ce pot surveni dorind în mod conștient survenirea lor, și anume că, în rezultatul acțiunilor lui ca consecințe pot fi provocate vătămări corporale, i-a aplicat lui xxxxx două lovituri cu pumnul în regiunea mandibulei, înfrângând astfel rezistența ultimului și posibilitatea de a se apăra, iar în rezultatul loviturilor, victimei i-au fost provocate, ca consecință, suferințe fizice și vătămări corporale sub formă de o fractură dublă a mandibulei cu deplasare moderată ce a fost produsă prin acțiunea traumatică directă cu obiect contondent, în timpul și circumstanțele indicate supra, și care au condiționat dereglarea sănătății de lungă durată, iar în conformitate cu acest criteriu și conform raportului de expertiză judiciară nr.202210D0644 din 27.09.2022, se califică ca vătămări corporale medii.

Acțiunile inculpatului Tcacenco Vitali au fost încadrate juridic de către prima instanță în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, cu semnele calificative, *vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății.*

3. Nefiind de acord cu sentința nominalizată, avocata Rodica Cojocar în numele inculpatului Tcacenco Vitalii a declarat apel, prin care a solicitat casarea acesteia în latura pedepsei penale, invocând că pedeapsa stabilită inculpatului pentru infracțiunile comise, este prea aspră, or, ultimul a recunoscut vina, are caracteristică pozitivă la locul de trai și la locul de muncă, se căiește de cele comise și a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2023, apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței primei instanțe.

Instanța de apel, pentru a decide astfel, a statuat că, constatând cu certitudine vinovăția inculpatului Tcacenco Vitali de comiterea faptelor incriminate, prima instanță la stabilirea pedepsei penale a dat deplină eficiență prevederilor art. art. 61,

75 Cod penal ce determină scopul pedepsei penale, criteriilor generale de individualizare a pedepsei, prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod procedură penală, ce garantează vinovatului reducerea cu o 1/3 a termenului pedepsei închisorii, în cazul acceptării examinării cauzei în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, precum și faptului că inculpatul, anterior, a fost de mai multe ori condamnat, fiindu-i stabilită, inclusiv, pedeapsa cu închisoare, însă nu a conștientizat pe deplin rolul ei educativ și cel de prevenire a continuării activității criminale, săvârșind, ulterior, alte infracțiuni.

5. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs de către avocata Cojocar Rodica în numele inculpatului Tcacenco Vitali, prin care, invocându-se temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 1), 6) Cod de procedură penală, se solicită casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această latură, prin care inculpatului, pentru infracțiunile comise, să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, din considerentul că atât prima instanța, cât și instanța de apel, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă privativă de libertate, nu a motivat care este necesitatea aplicării unei pedepse reale, interpretând, astfel, greșit prevederile art.75 alin.(1) Cod penal. Totodată, a invocat că executarea hotărârii actuale va avea consecințe grave și injuste asupra inculpatului Tcacenco Vitali, fiindu-i afectate drepturile sale fundamentale și interesele legitime, or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

5.1. La recursul declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, menționând că soluția instanței de apel, referitor la categoria și mărimea pedepsei stabilite inculpatului corespunde prevederilor art. 6, 7, 61, 75-78 Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, fiind argumentată suficient prin prisma principiilor și criteriilor de individualizare a pedepsei. În consecință, consideră că pedeapsa aplicată este una echitabilă.

6. Examinând admisibilitatea recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

Conform dispozițiilor art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), instanța de recurs, examinând admisibilitatea recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în baza materialelor din dosar, este în drept, într-un complet din trei judecători, prin încheiere, să declare recursul inadmisibil în cazul în care constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Or, prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023), stipulează că instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute la art. 427 invocate în recurs.

În aserțiunea dată, reieșind din conținutul recursului declarat, se atestă că titularul acestuia, deși invocă temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 1), 6) Cod de procedură penală, însă, în esență, critică soluția instanței de apel dintr-un singur considerent, și anume, că în viziunea acestuia, instanța de apel greșit a individualizat pedeapsa aplicată, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă prea aspră, privativă de libertate, argumente ce se subscriu temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală, potrivit căruia *recursul este admis dacă a fost aplicată o pedeapsă în alte limite decât cele prevăzute de lege*.

Verificând actele cauzei raportate la criticele invocate de către recurent, instanța de recurs le consideră vădit neîntemeiate, menținând *ad integrum* statuările din decizia instanței de apel, în partea ce ține de chestiunea individualizării pedepsei realizate în privința inculpatului pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 201¹ alin. (1) lit. a), art. 152 Cod penal.

Întru fundamentarea soluției adoptate, instanța de recurs statuează că potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În acest sens, completul de judecată reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Subsecvent, instanța de recurs reiterează că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Învederând cele expuse supra, completul de judecată concluzionează că nu poate fi reținută solicitarea apărării privind necesitatea stabilirii în privința inculpatului Tcacenco Vitali a unei pedepse neprivative de libertate, deoarece sub aspectul individualizării pedepsei penale, soluția instanței de apel cu privire la menținerea sentinței primei instanțe, este întemeiată și legală.

Subsecvent, în privința criticilor recurentului, precum că *instanța de apel, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă privativă de libertate, nu a motivat care este*

necesitatea aplicării unei pedepse reale, interpretând, astfel, greșit prevederile art.75 alin.(1) Cod penal, precum și că a neglijat examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală (art.364¹ Cod de procedură penală), instanța de recurs enunță că atât prima instanță cât și instanța de apel, la individualizarea pedepsei, au ținut cont de principiul individualizării pedepsei (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, inserate la art. 75 alin. (1) Cod penal, inculpatul beneficiind și de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de sancțiunea normelor de drept aplicate, în conformitate cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, astfel, întemeiat a concluzionat că atingerea scopului pedepsei se va asigura doar prin izolarea inculpatului de societate, cu aplicarea unei pedepse reale, sub formă de închisoare.

Subsidiar, completul de judecată ține să menționeze cu referire la argumentul recurentului că *inculpatul a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate*, că această circumstanță, deși nu a fost apreciată ca circumstanță atenuantă în conformitate cu art. 76 Cod penal, din motiv că inculpatul a acceptat examinarea cauzei în procedură simplificată, potrivit prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală, care impune recunoașterea deplină a vinovăției, aplicând pedeapsa penală, instanța de fond nu i-a stabilit sancțiuni maxime prevăzute de lege, fiind incidente prevederile art. 78 alin. (1) lit. a) Cod penal.

În susținerea alegațiilor reiterate supra, completul de judecată mai subliniază că potrivit materialelor cauzei, inculpatul Tcacenco Vitali nu este la prima abatere atât de la legislația penală, anterior, comițând și alte infracțiuni (f.d. 44-46, Vol. II), cât și de la legislația contravențională (f.d. 43, Vol. II), însă nu s-a corectat, nu a tras concluziile necesare și a continuat comiterea faptelor infracționale, astfel, fiind justificată aplicarea față de inculpat a pedepsei sub formă de închisoare, acesta fiind unica măsură ce ar putea să atingă scopurile pedepsei penale, prevăzute de art. 61 Cod penal.

Din cele reliefate, completul de judecată remarcă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, relevă în mod concludent că, instanțele de fond corect au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa stabilită inculpatului, fiind în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând cont, inclusiv, de prevederile art. 61, 75 Cod penal, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii, iar la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Față de lucrul judecat de către instanța de apel, completul de judecată consideră că o atare modalitate de individualizare a pedepsei corespunde exigențelor legii penale, iar pedeapsa aplicată infractorului este echitabilă raportat la scopul urmărit de legislator în art. 61 Cod penal, care îl va descuraja pe inculpat de a comite, în viitor, alte fapte infracționale.

În acest punct de analiză, instanța de recurs consideră necesar de a face trimitere și la jurisprudența constantă a Curții Europene, prin care s-a statuat cu titlul de principiu că instanțele judecătorești trebuie să-și motiveze deciziile în temeiul art. 6§1 al Convenției (*a se vedea în acest sens cauza Ruiz Torija vs. Spain, 9 decembrie 1994, §29*). Totuși, instanțele nu sunt obligate să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument al părților, mai cu seamă dacă *el este invocat în mod repetat*, iar extinderea la care se aplică această obligație de a prezenta motive poate să varieze în dependență de caracterul deciziei și circumstanțele cauzei. Or, în opinia Curții, în cazul în care instanța supremă refuză să admită o cauză din motivul că nu sunt întrunite temeiurile legale pentru această cauză, o motivare foarte succintă poate satisface cerințele art. 6 din Convenție. (*a se vedea în acest sens cauza Bachowski v. Polonia din 02.11.2010*).

În consecință, în viziunea instanței de recurs, concluziile expuse pe larg de către instanța de apel în decizia sa, sunt juste, iar criticile recurentului nu constituie temei de a răsturna situația în prezenta cauză, ce ar necesita intervenția instanței ierarhic superioare, în sensul casării hotărârii judecătorești adoptate de instanța de apel, și, potrivit legii, decide inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

D I S P U N E :

Inadmisibilitatea recursului declarat de către avocata Cojocar Rodica în numele inculpatului Tcacenco Vitali împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2023, în cauza penală privindu-l pe **Tcacenco Vitali** xxxxx, ca fiind vădit neîntemeiat.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Mânăscurtă Igor

Daguța Sergiu